

20260311 Invasie van IRAN door de VSA stond in de boeken geschreven

Aviel Verbruggen, emeritus Universiteit Antwerpen
www.avielverbruggen.be

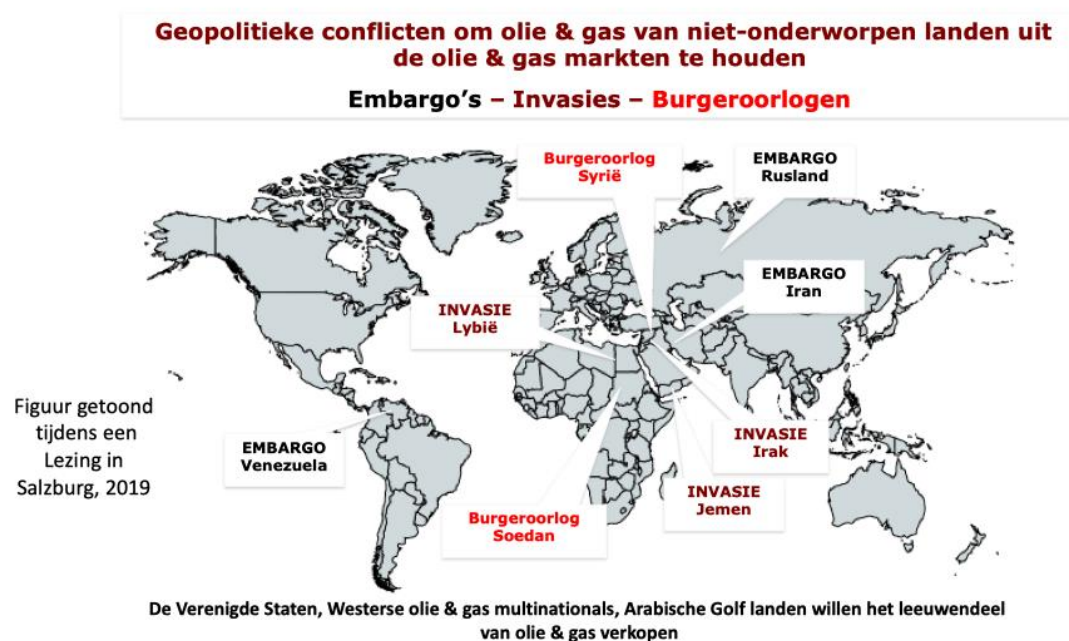
15 jaar geleden

... 11 maart 2011, smolten reactorkernen in de centrale van Fukushima, Japan. Een catastrofe met schadelijke effecten die ver van opgelost zijn.

Gebruik van fossiele brandstoffen vernietigt het natuurlijk milde klimaat *onomkeerbaar* in een steeds sneller tempo. Het gebruik gaat gepaard met bloedige conflicten.

Mijn collega's publiceren artikelen over 'peak oil' en oorlogen om de *schaarse olie & gas bronnen* in de wereld te veroveren. Mijn tegenovergestelde verklaring voor de oorlogen is het *teveel aan olie & gas*. Conflicten gingen en gaan over het scheppen van *kunstmatige schaarste* door de machtige VSA belangen. Hiervoor moeten de goedkope olie & gas leveringen van vijandige landen worden uitgesloten van de wereldmarkt. Zo ontstaan woekerprijzen en superwinsten voor de VSA, haar bondgenoten en de olie & gas multinationals. Dit waren en zijn de sterke financiële onderliggende krachten van de voortdurende geopolitieke conflicten begaan met olie & gas.

In het jaar 2019 toonde ik onderstaande figuur over dergelijke geopolitieke conflicten:

Er zijn drie opeenvolgende niveaus om uitsluiting te bewerkstelligen: Embargo's (voorafgegaan door sancties en dergelijke), Invasies, en Burgeroorlogen. De situatie in 2026 is erger dan in 2019: embargo's worden invasies, en invasies zichtbare of latente burgeroorlogen.

De VSA, haar bondgenoten en de olie & gas multinationals boeken in maart 2026 weer buitensporige olie & gas superwinsten. De omvang van de duizenden miljarden US\$ superwinsten voor de 51 jaren [1970-2020] heb ik voor het eerst berekend en gepubliceerd, zodat The Guardian mijn resultaten op haar frontpagina van 21 juli 2022 publiceerde. Sinds deze publicatie worden de superwinsten op olie & gas gebruik nu herhaaldelijk vermeld in directe geldsommen.

De superwinsten zijn reusachtig, zodat ze een dikke vinger in de pap van geopolitieke conflicten hebben. Omdat de hoofdlijnen van de analyse vandaag nog van kracht zijn, recycleer ik enkele vroegere teksten.

Hoe klimaatbeleid de oorlogsdansen tegen Iran verklaart (18 juni 2019)

De mensen geschiedenis bestrijkt alle registers van prachtige kunstwerken en opbeurende samenwerking tot afschuwelijke vernielingen en oorlog stokerij. De laatste jaren is dit uitvergroet in de MONA (Midden-Oosten, Noord-Afrika) regio. De bakermat van de Westerse beschaving kreeg het hard te verduren. Nu is Iran, het land van poëzie, tapijtkunst, prachtige gebouwen, weer aan de beurt (na de aanval door Saddam Houssein in 1980-1988, gesteund door de VSA). De VSA, Saoedi-Arabië (SA) en Israël zoeken de stokken bijeen om de ruggengraat van Iran te breken. Incidenten en aanvallen op tankschepen vinden plaats in de straat van Hormuz, onder het alom aanwezige oog van de Amerikaanse troepenmacht die de grenzen van Iran bewaakt.

De feiten van beschadigde schepen zijn echt, bevestigd door alle verslaggevers en landen in de regio. Wie de schade veroorzaakte is voorlopig onduidelijk, want de daders eisen hun daden niet op. Dit gebeurt meer bij misdaden. De Romeinen ondervonden dit ook, en volgden bij gerechtelijk onderzoek de leidraad "Is fecit cui prodest" (wie er belang bij heeft, heeft het gedaan). Iran als uiterst verzwakte partij heeft er geen belang bij. Iran vraagt dat gesloten akkoorden worden nageleefd, om olie en tapijten te kunnen uitvoeren, want de jonge opgeleide bevolking wenst werk in eigen land. Wie heeft welk belang bij de oorlogsvoering tegen Iran? Wellicht zijn er veel factoren te melden. Je kan zelfs teruggaan tot de duizendjaren oude spanningen tussen de volkeren aan beide kanten van de Perzische Golf. Maar het meest verklarend zijn de hedendaagse verstremelingen van financieel-economische en politiek-militaire belangen. Deze zijn verwarrend, en dwingen te zoeken naar hoofdlijnen, zoals:

1. Klimaatstabiliteit vereist de totale, nabije (maximum 20 jaar) ban op het gebruik van fossiele brandstoffen, of: steenkolen, aardolie, aardgas in de grond houden.
2. Sinds de eeuwwisseling versterkt de coalitie, geleid door de VSA met SA, de emiraten en Bahrein, gericht op de mondiale controle van de olie & gas markten. Deze coalitie wil het leeuwendeel van de – noodzakelijk krimpende – markt bezetten, en olie & gas verkopen aan hoge prijzen. SA kan zo olie winsten boven de \$100 miljard/jaar boeken, en tientallen miljarden aan wapentuig blijven besteden. De duurdere VSA olie & gas winning blijft afgeschermd van mondiale concurrentie.
3. Hoge prijzen wegen zwaar op de olie & gas invoerlanden uit het Oosten (Japan, China, e.a.) en Europa. Zij betalen de hoge rekeningen.
4. Hoge prijzen kunnen maar blijven duren als olie & gas leveringen van de vele goedkope leveranciers uit de markt worden gehouden of gejaagd.
5. Hier schieten economische middelen tekort, en zet de coalitie het politiek-militaire arsenaal in: embargo's, interne conflicten, burgeroorlogen, invasies tegen onwillige landen en politici, zoals Iran, Irak, Libië, Soedan, Venezuela, Rusland, ... Bv. de VSA zet de klem op Europa om het dure 'vrijheid' schaliegas te kopen, o.a. door de Noordstroom gaspijplijn Rusland-Duitsland te dwarsbomen.

De oorlogsdreiging versterkt het Ayatollah bestuur in Iran. De meerderheid van het Iraanse volk is dat bestuur beu; het sabelgekleter fnuikt de groei van het democratische alternatief.

De VSA-haviken willen zich in de geschiedenis wurmen met hun eigen oorlog. Zoals voorgaande oorlog stokers moeten ze een alibi vinden: NAZI Duitsland ontketende de tweede wereldoorlog op 1 september 1939 met een in scène gezette Poolse aanval op een Duitse grenspost; de VSA-invasie van Vietnam werd opgehangen aan het Tonkin incident in 1964; de leugenopbouw over Sadam's fictieve massa vernietigingswapens in 2003 sleurde de Irak oorlog op gang. Een gelijkaardige constructie wikkelt zich nu af om Iran te kunnen aanvallen.

Of het tot een uitgebreide oorlog komt is niet zeker. Voor de financieel-economische belangen van de olie & gas coalitie volstaat de algehele isolering van Iran en het volledig uitschakelen van haar olie & gas uitvoer.

Voor de wapenindustrie mag het iets meer zijn. In de wereldwijde militaire uitgaven van \$1822 miljard (2017), staan op het conto van de VSA \$649 miljard (36%); SA besteedt in 2018 \$67,8 miljard; het zogenaamd agressieve 80 miljoen inwoners tellende Iran \$13,2 miljard; het veel kleinere Israël \$15,9 miljard (bron SIPRI). Het wapentuig van Iran is hoofdzakelijk verdedigend, zoals de kleine bootjes waarmee een groepje amateurs een zogenaamde plak mijn gingen ophalen onder het oog van een VSA-oorlogsschip. Het zou onderdeel van een komische voorstelling kunnen zijn, met Bolton in de hoofdrol.

Maar dat is het niet: tot de tanden bewapende landen die internationale verdragen en instellingen (zoals de VN) minachten, internationale resoluties aan hun laars lappen, zelf 'preventieve' geheime of openlijke invallen organiseren in soevereine landen, apartheidsdenken en regimes cultiveren, zijn een gevaarlijk mengsel voor de wereldvrede. Voorbeelden uit de vorige eeuw moeten hier tot lering strekken. Met een overhangende klimaatverandering, kunnen oorlogen de ondergang alleen maar versnellen.

Het monopolie van de US-dollar als wereldmunt verdwijnt best zo snel mogelijk. Afdreiging door sinistere figuren in het Witte Huis zouden dan minder effect hebben. Het in 1992 algemeen aanvaarde paradigma van Duurzame Ontwikkeling is de beste toetssteen voor vooruitgang van de

wereldwijde mensheid. Dit praktisch toepassen geeft houvast, zoals om de hernieuwbare energie transformatie vele keren te versnellen.

Terwijl voor de Vlaamse media The Guardian te hoog gegrepen bleek, heeft Duurzaam Nieuws (Nederland) onmiddellijk mijn onderzoek over de superwinsten besproken.

Duurzaam Nieuws (22 juli 2022)

Hoe de oliesector de wereld leegzuigt met gemanipuleerde winst

De olie- en gasindustrie heeft de afgelopen 50 jaar 2,8 miljard dollar per dag aan pure winst opgeleverd, zo blijkt uit een nieuwe analyse.

Het enorme totaal dat de petrostaten en fossiele brandstoffenbedrijven sinds 1970 hebben buitgemaakt, bedraagt \$ 52 biljoen (52.000 miljard), waarmee ze "elke politicus en elk systeem kunnen kopen" en maatregelen tegen de klimaatcrisis kunnen vertragen, aldus professor Aviel Verbruggen, de auteur van de analyse. De enorme winsten werden opgeblazen door kartels van landen die het aanbod kunstmatig beperkten.

De analyse, die gebaseerd is op gegevens van de Wereldbank, beoordeelt de "[rent](#)" die de wereldwijde verkoop van olie en gas oplevert, de economische term voor de onverdiende winst die wordt gemaakt wanneer de waarde van een grondstof of goed boven die van een efficiënte marktwaarde uitkomt (vaak door manipulatie).

Verbijsterend bedrag

De studie moet nog in een wetenschappelijk tijdschrift worden gepubliceerd, maar drie deskundigen van het University College London, de London School of Economics en de denktank Carbon Tracker hebben bevestigd dat de analyse accuraat is; één van hen noemde het totaal een "verbijsterend getal". Het lijkt de eerste langetermijnbeoordeling van de totale winsten van de sector te zijn, waarbij de olieopbrengsten goed zijn voor 86% van het totaal.

De uitstoot als gevolg van de verbranding van fossiele brandstoffen heeft de klimaatcrisis aangewakkerd en bijgedragen tot de verslechtering van extreme weersomstandigheden, zoals de hittegolven die momenteel het VK en vele andere landen van het noordelijk halfrond teisteren. De oliemaatschappijen weten al tientallen jaren dat de koolstofuitstoot de planeet gevaarlijk opwarmt.

"Ik was echt verrast door zulke hoge cijfers - ze zijn enorm," zei Verbruggen, een energie- en milieu-econoom aan de Universiteit van Antwerpen, België, en een voormalig hoofdauteur van een Intergouvernementeel Panel inzake Klimaatverandering rapport.

"Het gaat om een enorm bedrag. Je kunt elke politicus en elk systeem kopen met al dat geld, en ik denk dat dit is gebeurd. Het beschermt [producenten] tegen politieke inmenging die hun activiteiten kan beperken." - Aviel Verbruggen

De winsten die met de exploitatie van de natuurlijke hulpbronnen worden behaald, zijn onverdiend, zei Verbruggen: "Het is echte, pure winst. Ze hebben 1% van alle rijkdom in de wereld veroverd zonder er iets voor te doen." De gemiddelde jaarlijkse winst in de periode 1970-2020 bedroeg 1 miljard dollar per dag, maar hij zei te verwachten dat dit in 2022 twee keer zo hoog zal zijn.

Oliebedrijven zuigen geld voor energietransitie weg

Het winstbejag remt de actie van de wereld tegen de noodsituatie van het klimaat, zei hij: "Het onttrekt echt geld aan de alternatieven. In elk land hebben de mensen het zo

moeilijk om alleen al de gas- en elektriciteitsrekeningen en de olie- [benzine-]rekening te betalen, dat we geen geld over hebben om in hernieuwbare energie te investeren."

Een deel van de opbrengsten gaat naar regeringen als royalty's, zegt professor Paul Ekins van het University College London: "Maar het blijft een feit dat bedrijven de afgelopen 50 jaar enorm veel geld hebben verdiend aan de productie van fossiele brandstoffen, waarvan de verbranding de belangrijkste oorzaak van klimaatverandering is. Dit veroorzaakt nu al onnoemelijk veel ellende in de wereld en vormt een grote bedreiging voor de toekomstige menselijke beschaving.

"Overschakelen op een koolstofneutraal energiesysteem op basis van hernieuwbare energiebronnen is de enige manier om een einde te maken aan deze waanzin."

"Deze bedrijven zouden op zijn minst een veel groter deel van hun winst moeten investeren in de overschakeling op koolstofarme energie dan nu het geval is. Zolang ze dat niet doen, behoren hun beweringen dat ze deel uitmaken van de koolstofarme energietransitie tot de meest flagrante voorbeelden van greenwashing."

Mark Campanale, van Carbon Tracker, zei: "Niet alleen is de omvang van deze winsten om van te watertanden, maar het is saillant om op te merken dat, midden in een kosten crisis als gevolg van recordprijzen voor olie en gas, deze geldstroom naar een relatief klein aantal petrostaten en energiebedrijven dit jaar zal verdubbelen. Overschakelen op een koolstofneutraal energiesysteem op basis van hernieuwbare energiebronnen is de enige manier om een einde te maken aan deze waanzin."

The Guardian onthulde in mei dat 's werelds grootste fossiele-brandstofbedrijven plannen hebben voor tientallen "[koolstofbom](#)"-olie- en gasprojecten die het klimaat voorbij de internationaal overeengekomen temperatuurgrenzen zouden drijven met catastrofale wereldwijde gevolgen. De fossiele-brandstofindustrie profiteert ook van subsidies van 16 miljard dollar per dag, volgens het Internationaal Monetair Fonds.

Data afkomstig van Wereldbank

Verbruggen maakte voor zijn analyse gebruik van de gegevens van de Wereldbank over olie- en gasopbrengsten, die de bank per land samenstelt en die worden uitgedrukt als percentage van het mondiale BBP. Vervolgens vermenigvuldigde hij dit met de mondiale bbp-gegevens van de Wereldbank en corrigeerde hij voor inflatie om alle cijfers in 2020 in Amerikaanse dollars uit te drukken.

Verbruggen zei dat olierijke landen, zoals Rusland en de landen in het OPEC-kartel, waaronder Saoedi-Arabië, de winsten hoog houden door het aanbod te beperken: "Zij veranderen de fundamentele van de markten." Militaire acties, zoals de door de VS geleide invasie van Irak in 2003, en politieke acties, zoals het embargo op de olie-export uit Iran, hebben de opbrengsten ook verhoogd, zei hij. Als alle beschikbare olie en gas vrijelijk op de markt konden worden gebracht, zou de prijs van conventionele olie 20-30 dollar per vat bedragen, zei Verbruggen, vergeleken met ongeveer 100 dollar nu.

Bron van macht

Er is veel meer olie, gas en steenkool in de bestaande reserves dan kan worden verbrand als de wereld de opwarming van de aarde wil beperken tot 1,5°C, de doelstelling die de naties in 2015 in het klimaatakkoord van Parijs zijn overeengekomen. Campanale zei: "Om tot 1,5C te blijven, betekent dit dat [internationale oliemaatschappijen alleen al] ongeveer 100 biljoen dollar aan potentiële inkomsten mislopen. Je kunt zien waarom olie-oligarchen en naties die worden gecontroleerd door politieke elites hun fossiele brandstoffen willen behouden, de bron van hun macht."

May Boeve, het hoofd van de actiegroep 350.org, zei: "Deze winsten hebben de fossiele-brandstofindustrie in staat gesteld alle inspanningen om onze energiesystemen om te schakelen te bestrijden. We moeten dergelijke op winst beluste systemen ontmantelen en onze toekomst bouwen op basis van toegankelijke en gedistribueerde hernieuwbare energie die in alle opzichten duurzamer en democratischer is."

Uit [The Guardian](#)

De superwinsten voor de VSA multinationals & Co springen in 2026 door de invasie van Iran weer de pan uit. Wie deze het meest betalen zijn de gewone mensen van Aziatische en Europese landen zonder olie & gas. Maar ook de arme VSA olieslurpers krijgen nu een deel van de factuur gepresenteerd. De Trump show zal hierdoor averij oplopen.

Meer informatie over superwinsten en oorlogen is beschikbaar op www.avielverbruggen.be
Zo bv. hoofdstuk 5 in het boek [Era 3 of Humanity](#)